

Active voice ve Passive voice (Etken ve Edilgen cümleler) konu anlatımı

Bu dersimizde **Active voice** ve **Passive voice**, yani (Etken ve Edilgen cümle) yapılarını öğreneceğiz. İngilizce günlük konuşmalarda en çok kullandığımız cümle yapısı **Active voice** yani Etken yapı cümleleridir. **Active voice** cümlelerde bir hareketi veya işi yapan özne bellidir. Yani Etken yapı cümleleri bir işin bir kişi tarafından yapıldığını net olarak ifade eder. Cümlede eylemi gerçekleştiren özne ise, bu cümle Etken yapı bir cümledir.

Örneğin: Ben her gün kitap okurum.

I read the book every day.

Active voice bir cümledir. Burada ben (şahıs zamiri) eylemi yapan öznedir.

Passive voice yani Edilgen cümleler ise eylemi yapan özne bilinmediği veya önemli olmadığı durumlarda kullanılır. Başka bir anlatım ile, Edilgen yapı cümleleri eylemi yapan tarafından değil, eyleme maruz kalan yani eylemden etkilenen tarafından söylenir.

Örneğin: Bu seminer okul tarafından organize edildi.

This seminar was organized by the school.

Passive voice cümlelerinde genellikle **by** edatı kullanılır. **By** edatı eylemin kimin tarafından yapıldığı belirtilmek istendiğinde şahıs zamiri veya isim ile birlikte kullanılır. Örneğin, **by me, by Ali, by the school** gibi.

Bir **Passive voice** cümle kurulurken, her zaman **to be** fiilinin çekimi ve fiilin üçüncü hali kullanılır.

Passive voice olumlu cümle kurulumu:

Özne + **to be** + fiilin 3. hali + **by**

Passive voice olumsuz cümle kurulumu:

Özne + **to be** + **not** + fiilin 3. hali + **by**

Passive voice soru cümlesi kurulumu:

To be + özne + fiilin 3. hali + **by**

Şimdi **Active voice** ve **Passive voice**, (Etken ve Edilgen cümleleri), İngilizce'deki önemli **Tens**'lere (Zamanlara) uyarlayarak bir tablo halinde görelim.

	Active voice	Passive voice
Simple Present Tense (Geniş Zaman)	Özne + yüklem + nesne I make a cake. <i>Ben bir kek yaparım.</i>	Özne + am/is/are + fiilin 3.hali + by A cake is made by me. <i>Kek benim tarafımdan yapılır. (Keki ben yaparım.)</i>

	Active voice	Passive voice
Present Continuous Tense (Şimdiki Zaman)	Özne + to be (am/is/are) + fiil-ing + nesne I am making a cake. Ben bir kek yapıyorum.	Özne + am/is/are + being + fiilin 3.hali + by A cake is being made by me. Kek benim tarafımdan yapılıyor. (Keki ben yapıyorum.)
Simple Past Tense (Geçmiş Zaman)	Özne + fiilin 2.hali + nesne I made a cake yesterday. Ben dün bir kek yaptım.	Özne + was/were + fiilin 3.hali + by A cake was made by me yesterday. Kek dün benim tarafımdan yapıldı. (Keki dün ben yaptım.)
Past Continuous Tense (Geçmişte devamlılık)	Özne + was/were + fiil-ing I was making a cake. Ben bir kek yapmaktaydım.	Özne + was/were + being + fiilin 3.hali + by A cake was being made by me. Kek benim tarafımdan yapılıyordu. (Keki ben yapmaktayım.)
Future Tense (Gelecek Zaman)	Özne + will + fiilin 1.hali I will make a cake. Ben bir kek yapacağım.	Özne + will + be + fiilin 3.hali + by A cake will be made by me. Kek benim tarafımdan yapılacak. (Keki ben yapacağım.)
The Present Perfect Tense (Sonsuz geçmişten şimdiye kadar olan Zaman)	Özne + have/has + fiilin 3.hali I have made a cake. Ben bir kek yaptım.	Özne + have/has + been + fiilin 3.hali + by A cake has been made by me. Kek benim tarafımdan yapıldı. (Keki ben yaptım.)
Past Perfect Tense (Geçmişte belirli bir Zamandan önceki Zaman)	Özne + had + fiilin 3.hali I had made a cake. Ben bir kek yapmıştım.	Özne + had + been + fiilin 3.hali + by A cake had been made by me. Kek benim tarafımdan yapılmıştı. (Keki ben yapmıştım.)

Şimdi dersimizin bu bölümünde **Active voice** ve **Passive voice** cümleleri, daha iyi öğrenmek için İngilizce grameri açısından biraz detaylı inceleyelim.

Active (Etken) cümle nedir?

İngilizce'de **Active** cümlelere, Türkçe'de Etken cümleler diyoruz. **Active** (Etken) cümle, yapılan bir işin, fiili gerçekleştiren ağırlıklı anlatımıdır.

Ali has broken the window.

Ali camı kırdı.

Passive (Edilgen) cümle nedir?

İngilizce'de Passive cümlelere, Türkçede Edilgen cümleler diyoruz. Passive (Edilgen) cümleler, yapılan bir işin, o fiilden etkilenen ağırlıklı anlatımıdır.

The window has been broken by Ali.

Cam, Ali tarafından kırıldı.

Active cümleler Passive cümlelere nasıl çevirilir?

İngilizce'de **Active-Passive** konusunu kolayca öğrenebilmek ve **Active** cümleleri **Passive** cümlelere çevirebilmek için önce şu terimleri bilmek gerekir.

Subject (Özne)

Cümlede işi yapan isimdir. Bazen isim yerine geçmiş olan zamir de olabilir. Örneğin, Ahmet yerine **he**, Ayşe yerine **she** gibi.

Direct object (Nesne)

Bir cümlede kimi, neyi sorusuna cevap veren kelimedir. Genellikle isim olur. Bazen isim yerine geçen zamir veya isim gibi kullanılan **gerund** da olabilir. **Writing** (yazma), **sleeping** (uyuma), **understanding** (anlama) gibi.

Active-Passive voice konusunu anlayabilmek ve cümleler kurabilmek için, öncelikle aşağıda tablolar halinde verdiğimiz zamirlerin değişik hallerini bilmek gereklidir. Bu zamirler **Active** veya **Passive** cümlelerde doğru kullanılmalıdırlar.

Zamirlerin **nominative** hali

Zamirlerin özne gibi kullanılan halidir. Cümle içinde bir iş yapar halledirler.

I	<i>Ben</i>
You	<i>Sen</i>
He	<i>O</i>
She	<i>O</i>

I	<i>Ben</i>
It	<i>O</i>
We	<i>Biz</i>
You	<i>Siz</i>
They	<i>Onlar</i>

Zamirlerin objective hali

Me	<i>Beni</i>
You	<i>Seni</i>
Him	<i>Onu</i>
Her	<i>Onu</i>
It	<i>Onu</i>
Us	<i>Bizi</i>
You	<i>Sizi</i>

Me	<i>Beni</i>
Them	<i>Onları</i>

To be fiilinin Zaman deęişmeleri

to be	Infinitive (Mastar)
am / are / is	Simple Present Tense (Geniş Zaman)
am being are being is being	Present Continuous Tense (şimdiki Zaman)
was / were	Simple Past Tense (Geçmiş Zaman)
was being were being	Past Continuous Tense (Geçmişte devamlılık)
shall be will be	Future Tense (Gelecek Zaman)
have been has been	The Present Perfect Tense (Sonsuz geçmişten şimdiye kadar olan Zaman)
had been	Past Perfect Tense (Geçmişte belirli bir Zamandan önceki Zaman)

Active bir cümleyi yazıp cümledeki her kelimeyi teker teker tanıyalım.

I eat an apple every day.
Ben hergün bir elma yerim.

Özne: **I**

Fiil: **eat** (Geniş Zaman)

Nesne: **an apple**

Active bir cümleyi **Passive** cümleye kolayca çevirebilmek için sıra ile beş kuralı uygulamanız gereklidir.

1- **Active** cümledeki nesne **Passive** cümleye özne gibi yazılır.

2- **Active** cümledeki fiilin Zamanı ne ise **to be** fiilinin aynı Zamanı yazılır.

3- **Active** cümledeki fiilin Zamanı ne olursa olsun **Passive** 'de fiilin 3. şekli yazılır.

4- **Active** cümledeki özne **nominative**'likten **objective**'liğe çevrilir ve **by** edatı ile birlikte yazılır. Aşağıda bunları tablo halinde gömebilirsiniz.

I	by me
You	by you
He	by him
She	by her
It	by it
We	by us

I	by me
You	by you
They	by them

5- Cümlelerin sonunda bulunan Zaman zarfı aynen alınır.

Şimdi yukarıdaki kuralları sırası ile uygulayarak **Active** cümleleri **Passive** hale çevirelim.

İlk örneğimiz **Simple Present Tense** Geniş Zaman olsun.

I eat an apple every day.

Ben hergün bir elma yerim.

1- Bu cümledeki nesne olan an apple kelimesi **Passive** cümlelerin başına yazılır.

A apple_____

2-**Active** cümledeki Zamana uygun **to be** fiil alınır. Burada fiilimiz Geniş Zaman olduğu için **am, are, is**'den **an apple**'a uygun olanı **is**'dir.

An apple is_____

3- **Active** cümlede fiil eatdır. Bunun 3. şekli alınır.

An apple is eaten_____

4- **Active** cümledeki özne **I** olduğundan **by me** olarak alınır.

An apple is eaten by me_____

5- Cümlelerin sonundaki Zaman zarfı aynen alınır.

An apple is eaten by me every day.

Benim tarafımdan hergün bir elma yenir.

Simple Present Tense ile bir örnek daha yapalım.

They paint their houses every year.

Onlar evlerini her yıl boyarlar.

1- **Active** cümledeki nesne **their houses**dır. Bu **Passive** cümleye özne gibi yazılır.

Their houses _____

2-Active cümledeki Zaman **The Simple Present Tense** olduğu için **to be** fiilinin **The Simple Present Tense**'i olan **am, are, is**'den **their houses**'a uygun olan **are**'dir.

Their houses are _____

3- **Active** cümledeki fiilin 3. şekli alınır.

Their houses are painted _____

4- **Active** cümledeki öznenin **objective** şekli **by** edatı ile birlikte alınır.

Their houses are painted by them _____

5-**Active** cümledeki sonundaki Zaman zarfı aynen alınır.

Their houses are painted by them every year.
Onların evleri onlar tarafından her yıl boyanır.

Diğer örneğimiz **Present Continuous Tense** şimdiki Zaman olsun.

I am eating an apple.
Ben şimdi bir elma yiyorum.

1-An apple _____

2- An apple is being _____

3- An apple is being eaten _____

4- An apple is being eaten by me _____

5- **An apple is being eaten by me now.**
Şimdi benim tarafından bir bir elma yeniyor.

Future Tense bir cümledeki **Passive** cümleye dönüşümü:

I will eat an apple tomorrow.
Ben yarın bir elma yiyeceğim.

1- An apple _____

2- An apple will be _____

3- An apple will be eaten _____

4- An apple will be eaten by me _____

5- **An apple will be eaten by me tomorrow.**

Yarın benim tarafımdan bir elma yenecek.

Simple Past Tense bir cümlenin Passive cümleye dönüşümü:

I ate an apple yesterday.

Ben dün bir elma yedim.

1- An apple _____

2- An apple was _____

3- An apple was eaten _____

4- An apple was eaten by me _____

5- An apple was eaten by me yesterday.

Dün benim tarafımdan bir elma yendi.

Present Perfect Tense bir cümlenin Passive cümleye dönüşümü:

I have eaten an apple.

Ben bir elma yedim. (Elma yemiş bulunmuyorum.)

1- An apple _____

2- An apple has been _____

3- An apple has been eaten _____

4- An apple has been eaten by me.

Benim tarafımdan bir elma yendi. (Yemiş bulunuyor.)

Past Perfect Tense bir cümlenin Passive cümleye dönüşümü:

I had eaten the apple before I went to London.

Londra'ya gitmeden önce elmayı yemiştim.

1- The apple _____

2- The apple had been _____

3- The apple had been eaten _____

4- The apple had been eaten by me _____

5- The apple had been eaten by me before I went to London.

Londra'ya gitmeden önce elma benim tarafımdan yenmişti.

Active Passive konusu ile ilgili çeşitli örnek cümleler

He carries the heavy box.

O, ağır kutuyu taşır.

The heavy box is carried by him.

Ağır kutu onun tarafından taşınır.

They will bring a glass of water.

Onlar bir bardak su getirecekler.

A glass of water will be brought by them.

Bir bardak su onlar tarafından getirilecek.

Bazı cümlelerde nesneden sonra bir sıfat veya onun yerine kullanılan bir **Present Participle** bulunur. Bu durumda sıfat veya **participle, Passive** şekle çevrilen cümlede aynen kalır.

Ali painted the door white.

Ali kapıyı beyaza boyadı.

The door was painted white by Ali.

Kapı Ali tarafından beyaza boyandı.

My father found the thief sleeping.

Babam hırsızı uyurken buldu.

The thief was found sleeping by my father.

Hırsız babam tarafından uyurken bulundu.

They saw the train coming.

Onlar trenin geldiğini gördüler.

The train was seen coming by them.

Trenin gelişi onlar tarafından görüldü.

Active Passive, Etken Edilgen cümlelerde bazı ayrıntılar:

Active cümlede özne bazen önemli olmadığı için kesin olarak belirtilmez. Bu durumda **Passive** cümlede de belirtilmez.

Everybody can learn English in our school.

Bizim okulumuzda herkes İngilizce öğrenebilir.

English can be learned in our school.

Bizim okulumuzda İngilizce öğrenilebilir.

Somebody found the cat under the bed.

Birisi kediyi yatağın altında buldu.

The cat was found under the bed.

Kedi yatağın altında bulundu.

NOT: Bir cümleyi Passive şekle çevirirken özne bazen belirtilmeyebilir.

They appointed him governor.

Onu vali olarak tayin ettiler.

He was appointed governor.

O, vali olarak tayin edildi.

My mother wants me to go to bed early.

Annem benim erken yatmamı ister.

I am wanted to go to bed early by my mother.

Benim erken yatmam annem tarafından istenir.

My mother has cooked the potatoes.

Annem patatesleri pişirdi.

The celery has been cooked by my mother.

Kereviz annem tarafından pişirildi.

They are building a new road.

Onlar yeni bir yol yapıyorlar.

A new road is being built by them.

Yeni bir yol onlar tarafından yapılıyor.

Eğer **Active** cümle yardımcı fiillerle yapılmış ise, yardımcı fiillerle **to be** fiili birlikte kullanılır.

Active	Passive
can	can be
may	may be
must	must be

The child must drink the milk.

Çocuk sütü içmeli.

The milk must be drunk by the child.

Süt, çocuk tarafından içilmeli.

The cat may eat the meat.

Kedi, eti yiyebilir.

The meat may be eaten by the cat.

Et, kedi tarafından yenebilir. (olasılık)

Ali can open the door.

Ali kapıyı açabilir.

The door can be opened by Ali.

Kapı, Ali tarafından açılabilir.

Active Passive ile ilgili bazı ayrıntılar:

Tell, give, pay, send fiilleri ile yapılan cümlelerde genellikle hem **direct object** hem de **indirect object** olduğundan, yani hem nesne hem de dolaylı tümleç bulunduğu için bunların **Passive** şekli iki şekilde yapılır.

Ali told me the story yesterday.

me: **indirect object** (dolaylı tümleç)

the story: **direct object** (nesne)

Ali told me the story yesterday.

Ali bana hikayeyi dün anlattı.

A- I was told the story by Ali yesterday.

Hikaye bana dün Ali tarafından anlatıldı.

B- The story was told to me by Ali yesterday.

Hikaye bana dün Ali tarafından anlatıldı.

My teacher gave me that book.

Öğretmenim şu kitabı bana verdi.

A) That book was given to me by my teacher.

Şu kitap bana öğretmenim tarafından verildi.

B) I was given that book by my teacher.

Şu kitap bana öğretmenim tarafından verildi.

Passive cümleleri **negative** yapmak istenirse **to be** fiilinden sonra **not** ilave edilir.

The thief was caught by the police.

Hırsız, polis tarafından yakalandı. (olumlu cümle)

The thief was not caught by the police.

Hırsız, polis tarafından yakalanmadı. (olumsuz cümle)

The book was not published.

Kitap yayınlanmadı.

The garden was not watered.

Bahçe sulanmadı.

Your parcel has not been sent.

Paketiniz gönderilmedi.

The window hasn't been broken by Kaan.

Cam, Kaan tarafından kırılmadı.

NOT: Eğer isim cümlelerinden sonra fiilin üçüncüsü **Past participle** olarak kullanılıyorsa, bu **Passive** gibi tercüme edilmemelidir.

This book is written by my teacher.

Bu cümle **Passive** zannedilerek Türkçe'ye çevrilmemelidir. Bu bir sıfat cümlesi şeklinde düşünülmelidir, ve anlamı

Bu kitap benim öğretmenim tarafından yazılmıştır. Olur.

Passive cümleleri soru yapmak istenirse, yardımcı fiili başa alınır.

The thief was caught by the police. (Düz cümle)

Hırsız, polis tarafından yakalandı

Was the thief caught by the police? (Soru cümlesi)

Hırsız, polis tarafından yakalandı mı?

Is the mail delivered on Sunday?

Pazar günü posta dağıtılır mı?

Has my parcel been sent?

Benim paketim gönderildi mi?

Have the new books been brought here?

Yeni kitaplar buraya getirildi mi?

Passive cümleleri olumsuz soru yapacak olunursa,

Wasn't the thief caught by the police?

Hırsız, polis tarafından yakalanmadı mı?

Wasn't the window broken by Kaan?

Cam, Kaan tarafından kırılmadı mı?

Active ve Passive cümleler öğrenim alanında daima birlikte anlatılıp, **Active** bir cümlenin, **Passive** bir cümleye çevrilmesi istendiğinden, genellikle öğrenciler üzerinde uygulamada da (yani konuşma hayatında) böyle olacağı veya bunların hiç kullanılmayacağı kanısı uyanmaktadır. Halbuki durum böyle değildir. Günlük konuşmalarda **Passive** cümleler tek başlarına çok sık şekilde kullanılırlar. Örneğin, Cam kırıldı, Çamaşırlar yıkandı, Bahçe sulandı mı?, Kapı kapandı, Ön kapıdan binilir gibi.

Passive cümleleri kolayca kurabildiğimiz Zaman İngilizce konuşmamız çok daha kolaylaşır. Öğrenim alanında **Passive** cümlelerin **Active** cümleler ile birlikte anlatılmasının nedeni bunların gramer yapısının daha iyi anlaşılabilmesi içindir.